

slaughter (पुरुषवध). -2 A crowd of men. -3 A day-labourer, hireling. -4 Human action, man's work. -5 Law as affecting persons. -यम् Human work, action of man.

पौरुष्यम् Manliness, courage, heroism; किमार्य कामस्य वशंगतेन किमात्मपौरुष्यपराभवेन Rām. 4. 30. 16.

पौरुहूत a. (-ती f.) Belonging to Indra; अस्याधिज्ये धनुषि विजयं पौरुहूते च वज्रे S. 2. 16.

पौरोगवः A superintendent of the royal household; especially, of the royal kitchen; पौरोगवः सूदाभ्यक्षः Abh. Chin. 722.

पौरोडाशः A Mantra recited upon making an oblation of ghee.

पौरोडाशिकः A priest who repeats the above Mantra.

पौरोधसम् The office of a family-priest; पौरोधसं हृष्यति येन दुर्मतिः Bhāg. 6. 7. 37.

पौरोभाग्यम् 1 Fault-finding, censoriousness; प्रियोप-भोगचिह्नेषु पौरोभाग्यमिवाचरन् R. 12. 22. -2 Ill-will, envy, jealousy. -3 An ill-natured act, mischievous deed; किमिदमनुष्ठितं पौरोभाग्यम् S. 6. -4 Obtrusiveness.

पौरोहित्यम् The office of a family-priest; नरकाय मतिस्ते चेत् पौरोहित्यं समाचर Pt. 2. 63.

पौर्णमास a. (-सी f.) Relating to the full moon. -सः A ceremony performed on the full-moon day by one who maintains the sacred fire (अग्निहोत्रिन्); दर्शपौर्ण-मासाभ्यां यजेत SB. on MS. 6. -सम् A day of full-moon.

पौर्णमासी, -पौर्णमी A day of full-moon.

पौर्णमास्यम् A sacrifice performed on the full-moon day.

पौर्णिमः An ascetic.

पौर्णिमा A day of full moon.

पौर्ते, पौर्तिक a. (-की f.) Relating to acts of pious charity; आशीर्युक्तानि कर्माणि पौर्तानि विविधानि च Mb. 14. 37. 9; तावतां न भवेद् दातुः फलं दानस्य पौर्तिकम् Ms. 3. 178.

पौर्व, पौर्विक a. (-वीं f.) 1 Relating to the past. -2 Relating to the east, eastern. -3 Coming in succession (परंपरागत); एतैर्ब्रह्मर्षिभिर्नित्यमृत्विजस्तस्य पौर्विकाः Rām. 1. 7. 6.

पौर्वदे (दै) हिक a. (-की f.) Relating to a former existence, done in a former life; तत्र तं बुद्धिसंयोगं लभते पौर्वदेहिकम् Bg. 6. 43; Y. 1. 349.

पौर्वपदिक a. (-की f.) Relating to the first member of a compound.

पौर्वापर्यम् 1 The relation of prior and posterior. -2 Due order, succession, continuity.

पौर्वाहिक a. (-की f.) Relating to the forenoon; व्युषितो रजनीं चाहं कृत्वा पौर्वाहिकीः क्रियाः Mb. 3. 168. 2.

पौर्वार्ध, पौर्वार्धक, पौर्वार्धिक a. Belonging to or situated to the east of.

पौर्विक a. (-की f.) 1 Previous, former, prior; जाति स्मरति पौर्विकीम् Ms. 4. 148. -2 Ancestral. -3 Old, ancient.

पौलस्त्यः 1 An epithet of Rāvaṇa; पौलस्त्यः कथमन्य-दारहरणे दोषं न विज्ञातवान् Pt. 2. 4; R. 4. 80; 10. 5; 12. 72. -2 Of Kubera. -3 Of Bibhīṣaṇa. -4 The moon.

पौलस्ती An epithet of Śūrpaṇakhā.

पौलिः m., f. **पौली** f. A kind of cake (Mar. पोळी).

पौलोम a. (-मी f.) Relating to or descended from, Puloman or Pulomā. -मः N. of Indra.

पौलोमी Śachī, daughter of Puloman and wife of Indra; आशीरन्या न ते योग्या पौलोमीसदृशी भव S. 7. 28. -Comp. -संभवः an epithet of Jayanta.

पौषः N. of a lunar month in which the moon is in the Puṣya asterism (corresponding to December-January). -षी The day of full-moon in the month of Puṣya; पौष्यां तिथौ पुष्यमसूत पत्नी R. 18. 32. -षम् A festival. -2 A fight, combat.

पौषघः A fasting day.

पौष्कर, -रक (-री, -की f.) Relating to the blue lotus.

पौष्करिणी A lotus pool or pond.

पौष्कलः A species of grain.

पौष्कलावतः N. of a friend of Suśruta who asked questions to Dhanvantari for acquiring knowledge.

पौष्कल्यम् 1 Maturity, complete development, full growth. -2 Abundance.

पौष्टिक a. (-की f.) 1 Promoting growth or welfare; मन्त्रवर्जं न दुष्यन्ति कुर्वाणाः पौष्टिकीः क्रियाः Mb. 12. 296. 29. -2 Nourishing, nutritive, nutritious, invigorating. -3 Preservative. -कम् A cloth worn during the tonsure ceremony.

पौष्णम् The lunar mansion called Revatī.

पौष्प a. (-ष्पी f.) [पुष्प-अण्] Relating to or coming from flowers, floral, flowery; धनुः पौष्पं मौर्वी मधुकरमयी पञ्च विशिखाः A. L. -ष्पी 1 N. of the town पाटलिपुत्र q. v. -2 A kind of spirituous liquor (made from flowers).

पौष्पकम् Green vitriol; oxide of brass (Mar. जस्ताचै फूल).

प्याद् ind. A particle of calling (ho!, hallo).